

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K —, naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „Edinosti“ stane: celoletno 15 K, pol leta 8 K, 3 mesece 4 K. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopolji se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“ — Natisnita tiskarna konsorcij lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Poštno-hranilniški račun št. 841-652. Telefon št. 1157

BRZOJAVNE VESTI.

Audijence pri cesarju.

DUNAJ 11. Cesar se je danes pripeljal v cesarsko palačo in je delil splošne audijence. Vsprejel je predsedstvo osrednjega odbora za cesarjevo jubilejno streljanje in odbor jubilejnega slavnostnega sprejema. Pred splošnimi audijenci je cesar vsprejel v posebni audijenci ministra Pradeja. Cesar ni delil splošnih audijenc že dva meseca.

Darovi nemških knezov povodom poklonstva na Dunaju.

DUNAJ 11. Cesar Viljem je daroval za dunajske uboge 2000 mark, za nemško pomožno društvo 5000, nadalje 300 mark za zavod nemških vzgojiteljic. — Vrttembergi kralj je podelil za dunajske uboge 1000 mark, za nemško pomožno društvo tudi 1000 mark.

Danski kralj na Dunaju.

DUNAJ 11. Cesar je predpoludne posetil danskega kralja Friderika ter se je na to podal k nadvojvodi in nadvojvodinji Rainer, ki sta se povrnila iz Opatije.

C. in kr. vojna mornarica.

DUNAJ 11. Vojna ladija „Leopard“ je dospela 10. t. m. v Taku, kjer ostane 18 dni. Od tamkaj odpluje v Vahavaj. Na ladiji vse zdravo.

Ogrska poslanska zbornica.

BUDIMPEŠTA 11. Zbornica je nadaljevala generalno debato o proračunu. Predsednik je priobčil, da mu je poslanec Heitay izročil prošnjo, podpisano od 150 poslancev, naj se razprava proračuna proglasi za nujno. V smislu poslovnika se bo o predlogu glasovalo početkom prihodnje seje.

Posl. Zagorac je govoril hrvatski in izjavil, da nima državni zbor pravice določiti tudi avtonomnega proračuna za Hrvatsko.

Posl. Farkasky je pripomnil, da niso dohodki in stroški realno stavljeni v proračun. Obsojal je, da se iztirjavajo davki brez usrojljenja. Govornik bo glasoval proti proračunu. Na to je bila razprava prekinjena. Prihoduja seja jutri.

Kralj Manuel na grobu svojega očeta in brata.

LIZBONA 11. Kralj Manuel se je danes predpoludne podal v panteon St. Vincenzo, kjer je na grobu svojega očeta in brata opravil molitve. Prebivalstvo je kralju privedlo prisrčne ovacije.

Mednarodni poljedeljski zavod.

RIM 11. Doslej so mednarodnemu poljedeljskemu zavodu pristopile vse države iz vzhodne Nemčije, Grške, Srbije in Turčije.

Švedski kralj.

STOKHOLM 11. Včeraj popoldne so dospeli iz Revala kralj Gustav, princ Karol in njegova soproga.

Gospa Toselli povila sina.

BEROLIN 11. „Berliner Tageblatt“ poroča iz Florence, da je gospa Toselli, bivša grofica Montignoso, povila sina.

Maroko.

TANGER 11. Sultan Abdul Aziz je opustil načrt, da bi se podal v Marakeš, ker mu je prebivalstvo mesta in okolice sovražno. Ob enem se tudi Buhta Ben Bagdadi noče s svojo mehalo vrniti v Rabat, da bi spremljal sultana v Marakeš. Bruhta Ben Bagdadi namerava celo marširati proti Fezu, da se s svojimi četami združi z Mul-j Hafidom, ki prispe te dni v Fez.

TANGER 11. Paša iz Marakeša in mnogo velikašev iz Feza in Marakeša je jez-

dilo nasproti Mulej Hafidu, da ga slovesno vsprejmejo.

BEROLIN 11. Odposlanci Mulej Hafida niso bili še danes vsprejeti.

CASABLANCA 11. Glasom vesti iz Rabata, je 7000 mož broječa mehalu Buhte Ben Bagdadija vključ povelj sultana Abdul Aziza, naj se povrne v Rabat, odšla dalje v Fez, da prestopi k Mulej Hafidu. Ta vest je povzročila tukaj velikansko veselje. Urojenici Casablance pričakujejo, da bo nemška vlada vsprejela uradno odposlanstvo Mulej Hafida.

Nemiri na Kitajskem.

LONDON 11. „Morningpost“ poroča iz Washingtona, da so bila v pokrajini Jinan odposlana nadaljna ojačenja, ker se ustaja razširja.

SANGAJ 11. Izdane so obširne odredbe, da se zatrejo nemiri v pokrajini Jinan. Generalni guverner v Nankingu je obljubil, da odpošlje orožje. V Pekingu vidijo v tem gibanju resen poskus, da bi se vrglo dinastijo. V javnem razglasu se svari uradnike, naj ne ravnaajo z ustajo kakor s krajevnimi nemiri.

Rusija.

Konflikt med dume in finančnim ministrom

PETROGRAD 11. Car je vsprejel predsednika dume v posebni audijenci, ki je trajala pol ure. Afera finančnega ministra Kozkova je poravnana.

Ruski poslanik v Haagu.

PETROGRAD 11. Tajni svetnik grof Pahlen je imenovan poslanikom v Haagu.

Nemec kakor Nemec.

Pod tem naslovom priobčuje „Naša Sloga“ nastopni članek:

Naš blagopokojni dr. Dinko Vitezić je tožil čisto svojim prijateljem, ko je bil še v glasovitem Hohenwartovem klubu v državnem zboru na Dunaju, kako da so nam Slovanci vsi Nemci protivni ter da nimamo od Nemcev pričakovati ničesar dobrega. Našemu velikemu pokojniku se gotovo ni moglo očitati, da je bil pretiran ali nezmeren v svojih zahtevah glede naših narodnih pravic, ki jih je na Dunaju branil skozi več let. Njega je aridilo in grizlo, ker se našemu narodu v Istri ne daja tistih malih mrvic, ki padajo z gospodskih miz, in ker se ga ovira v duševnem in gospodarskem napredku tudi od strani onih, ki so bili žnjim v isti stranki, a so bili nemškega jezika ali nemškega čustvovanja. Bili so to sicer takozvani zmerni in baje pravični Nemci, toda oni so to pravico krojili po svojem laktu in za sebe; njihovi tovariši, člani istega kluba, Slovenci in Hrvatje, pa so ostajali vedno praznih rok.

Na ta razmišljanja iz prošlosti nas je navelo postopanje naslednikov Hohenwartovih v državnem zboru, to je, takozvanih konservativnih Nemcev in pa krščansko-socialnih Nemcev, ki so danes, eni in drugi, nahajajo združeni v parlamentu v enem in istem klubu pod vodstvom dunajkega župana in poslanca dra. Karola Luegerja.

Pri nas je med našo inteligenco še danes mož, ki mislijo, da so nam Slovanci ti Nemci pravični in da ne bi dopuščali, da bi se kateremu-koli slovanskemu plemenu kaka krivica godila. Nu, najnovejši dogodki na Češkem in v državnem zboru, prepričati morajo vsakogar, ki čita liste in misli se svojo glavo, da temu ni tako.

Naši bratje na Češkem se že bore od davna za pravico svojega jezika v javnem življenju v svoji domovini, katera pravica jim gre brez dvoma po božjem in pisanem zakonu in vsled njihovega števila, njihove velike naobrazbe, bogatstva itd. Pa ko so zadnje dni ob vprašanju jezika na sodiščih dobili mrvico te pravice in ko se je neki češki poštni uradnik drznil poslužiti se v službi svojega materinega jezika, skočili so pokonci najprej Nemci iz Češke vseh strank, potem Nemci vse Avstrije na obrambo pretezne nemške pravice na Češkem in v zaščito nemškega jezika v tej starodavni slovanski kraljevini.

Temu vseobčemu nemškemu klicu pridružili sta se konečno tudi nemško-konservativna in krščansko-socialna stranka, kakor da bi Nemstvu na Češkem res grozila kaka nevarnost, kakor da se tam res dogaja kaka krivica Nemcem in njihovemu jeziku!

V dunajskih listih čitamo pismo predsednika konservativno-krščanskih Nemcev, dra. Luegerja, v katerem pravi, da bo njegova stranka, kakor do sedaj, odločno branila pravice nemškega naroda in da pri tem računajo z gotovostjo na sodelovanje vseh nemških poslancev.

Neumno bi bilo misliti, da bi se ti konservativni in krščansko-socialni Nemci komurkoli na ljubo in za katerokoli stvar odrekli svojemu nemstvu; pričakovati pa bi se moglo, vsaj od teh poslednjih, da bodo nasproti vsakomur enako pravični in da bodo postopali po krščanskih načelih, na katerih — tako pravijo — da sloni njihova stranka, po tisti božji zapovedi: ne stori drugemu nič, ali po oni: ljubi bližnjega kakor samega sebe.

Mesto tega — kaj vidimo?

Stranka je odkrito stopila na stran onih, ki so ustanovili tako robstvo za vse Slovane Avstro-Ogrske, ki to suženjstvo še danes vzdržujejo, ki svoje gospodarstvo opirajo na to suženjstvo in ki se morajo vzdrževati na gospodarstvu jedino le nasiljem, krivico in nezakonitostjo.

Tako postopanje res ni krščansko, ampak strankarsko, krivično in nasilno; zato pa tudi sklepamo, da je Nemec — kakor Nemec!

Proračunski odsek.

DUNAJ 11. Proračunski odsek je po dolgi debati rešil naslov „umetnost“ ter enoglasno vsprejel resolucijo, s katero se pozivlja vlado naj postavko v sedanjem proračunu v znesku 360.000 K za povspesevanje umetnosti poviša prihodnje leto na 1 milijon kron.

Zatem je odsek pričel razpravljati naslov: „Pristaniška in sanitetna služba“, „pomorski observatorij v Trstu“ ter „subvencije za paroplovni promet“.

Poročevalec Vuković je rekel, da je avstrijska pomorska vlada v Trstu toliko glede omejitve delokroga kakor tudi glede nje sestave potrebne reforme. Navtične šole, izlazi v Dalmaciji in na Voloskem naj se spopolnijo. V Trstu naj se čim prej stavi na razpolago novi del pristanišča, da se razbremeni svetobna luka. Pristaniška gradnje v Dalmaciji napredujejo po mnenju poročevalca razmeroma prepočasno.

Glede ribištva bi bilo splošno priporočati, da bi se centralna komisija za ribištvo sklicala na posvetovanje dvakrat na leto in da bi se ista spopolnila s člani iz Dalmacije.

V svojem poročilu o naslovu „Subvencije za paroplovni promet“ se je referent obširno bavil z razmerami pri Ljudyu ter je

na vse strani pajčevino ljubezni: kdor pade noter, tega treba vjeti. Tako sem prijel Vanjušo, strica Jeroško, Lukaško in Marjanko.

Ko je bil Olenin to zapisal, je stopil v sobo stric Jeroška.

Jeroška je bil židane volje. Ko je Olenin pred nekoliko dnevi zvečer prišel k njemu, ga je dobil na dvorišču pred merjascem, katerega je srečnega in ponosnega obraza deval iz klobe z majhnim nožem. Psi, med njimi ljubeček Ljam, so ležali okoli njega, ga gledali pri njegovem delu in nalahno pomigavali z repi. Dečki so spoštljivo gledali nanj čez plot in ga niso niti dražili kakor po navadi. Sosedje, ki mu vobče niso bile preveč naklonjene, so ga pozdravljale in mu prinisale — ta vrč vina, ona sira, tretja moke. Drugo jutro je sedel Jeroška, ves v krvi, v svoji kleti in oddajal sveže meso po funtih — temu za denar, onemu za vino. Na njegovem obrazu je bilo zapisano: „Bog mi je dal srečo, ubil sem divjačino; zdaj pa vi potrebujete strica.“ Vsled tega se je seveda posvečal pijači in je popival, ne da bi šel kaj iz vasi, že četrti dan. Razun tega je pil na zaroki. (Dalje.)

očrtal provizorično paroplovno službo v Brazilijsko in Dalmacijo.

Posl. Sylvester je omenil, da ni bila subvencijska pogodba z „Dalmacijo“ vsled odpora kompetentnih faktorjev odobrena po zakonodaji. Vkljub temu je potem trgovinsko ministerstvo s to družbo sklenilo upravno pogodbo, po kateri jej je bila za dobo 14 let zagotovljena subvencija 1.200.000 K. Ta subvencija pa ni v nobenem razmerju z delovanjem te družbe, ki ni mogla že po kratkem času izpolniti svojih obvez. Govornik se nadeja, da pride vse to postopanje v kratkem času na doevni red v tajni seji proračunskega oiseka, da se odsekovi članom pojasni, kako da je prišlo do te pogodbe.

Posl. Kolischer je zastopal stališče, da je bila izročitev dalmatinske plovbe potom paroplovne in poštne pogodbe brez parlamentarne odobritve nezakonita. Naglašal je, da govori za gradnjo ladijedelnice v Dalmaciji državni in trgovinski razlogi, zahteval, naj gradi ladje v Avstriji Lloyd, ne pa angleške tvrdke. Omenil je tudi časniških vesti, da namerava Lloydova uprava odločiti Lloydov arzenal od podjetja Lloyda. V smislu Lloydove pogodbe ne sme Lloyd tega storiti brez dovoljenja trgovinskega ministerstva.

Posl. Mastalka se je izjavil proti temu, da bi oddajal Lloyd graditi ladje v inozemstvu. Rekel je, da so se češke in moravske tovarne v zadnjem času uredile tudi za gradnjo turbin, ki celo prekašajo angleško konkurenco. Govornik je zahteval, naj se v trgovinskem ministerstvu ustanovi tarini urad ter je naglašal potrebo preosnove pomorske sanitetne službe.

Posl. Ploj je rekel, da je delovanje pomorske vlade v Trstu nedostatno. Grajal je, da se pri oddajanju pristaniščnih del v Trstu ne jemlje ozir na domača pristaniščna podjetja. Zahteval je, naj se pri oddajanju južnoameriške paroplovne službe upošteva avstrijska podjetja.

Govorila sta še trgovinski minister dr. Fiedler in posl. Pittoni. Posl. Wittek je poročal o naslovu: „Skladišča v Trstu“.

K situaciji.

Poslanska zbornica je konečno začela razpravljati o nujnem predlogu posl. Kolowrata za povišanje kontig. novakov, za dežel. brambo. Vlada bar. Becka ima očitno že zagotovljeno dvotret, večino, sicer nebi ničprivolila v razpravo. V najbližjih dneh se torej situacija zjasni v toliko, da bo očitno, kako razmerje vlade sedaj med češkimi strankami, združenimi v Narodnem klubu, in Beckovo vlado. Danes bodo v čeških klubih važna posvetovanja, v katerih se bržkone bode preciziralo stališče, ki naj jo češka delegacija zavzame k vladi ozirom na njeno stališče v jezikovnem sporu. Ta le je os vsega parlamentarnega delovanja. Kakor poroča „Sonn- und Montagszeitung“ bode jezikovni načrt že tekom tega tedna predložen vsem ministrom; naravno da se nervoznost vsega parlamentarnega življenja obrača k temu predmetu. Predložitev jezikovnega načrta, ki naj uravnava jezikovni spor med Čehi in Nemci, bode gotovo že sama na sebi imela pomen historičnega dneva v političnem razvoju na Avstrijskem.

Hrvatski dijaki pri praškem županu.

V soboto se je delegacija hrvatskih dijakov nedavno došlih v Prago, predstavila županu dr. Grošu ter mu razložila prijateljska čustva, ki jih vse hrvatsko dijaštvo goji za češki narod. Delegacija mu je razložila vzroke, zakaj da se je večina dijakov odločila nadaljevati svoje nauke na praškem češkem vseučilišču. Ob enem se je delegacija zahvalila županu za prijaznost, ki jo je mesto Praga izkazalo onim dijakom, ki niso mogli takoj dobiti privatnih stanovanj, s tem, da jim je dalo za dva ali tri dni stanovanja v dveh šolskih poslopijih. Župan je delegacijo zelo prijazno vsprejel ter jej zagotovil, da zamore hrvatsko dijaštvo vedno računati na popolno simpatijo vsega praškega prebivalstva.

Hrvatska.

Spomenica hrvatskih dijakov.

Dijaki, ki so morali zapustiti zagrebsko vseučilišče, nameravajo s svojimi sorojaki, ki že študirajo na avstrijskih vseučiliščih, izdati spomenico o dogodkih na Hrvatskem. To spomenico razpošljejo vsem državnim poslancem na Dunaju in jo obelodanijo v listih. Spomenica bo v kratkem dotiskana.

Sprememba na hrvatski vladi?

Sarajevski „Hrvatski Dnevnik“ poroča iz Budimpešte, da so dnevi Rauchove vlade šteti. Na njegovo mesto da pride Rudolf Norman ali pa grof Miroslav Kulmer. Eden ali drugi da vsprejme banako čast pod pogojem, da pretrga zveze s srbsko samostalno stranko in s poslancem Supilom, ki da so preveč kompro-

PODLISTEK.

74

KAZAKI.

Kavkaška povest. — Grof LEV N. TOLSTOJ.

Res je bil stekel Lukaška brzih korakov, sključeno pod okni na dvorišče in od tam k Jamki. Izpila sta z Nazarko dve čapuri vina in zapustila nato vas. Noč je bila gorka, temna in tiha. Molče sta jezдила, samo korake konj je bilo slišati. Lukaška je začel peti pesem o kazaku Mingalu, a ni bil izpel prve kitice, ko je umolknil in se obrnil k Nazarki.

„Me le ni pustila k sebi.“

„O!“ je odvrnil Nazarka. „Jaz sem vedel, da te ne bo pustila. Kaj mi je Jamka povedala: da je junker začel zahajati k njim! Stric Jeroška se je bahal, da je dobil od junkerja puško za Marjanko.“

„Laže, ta vrag!“ je ježno zaklel Lukaška. „Ni tako dekle. A namlatim starega zlodeja, da bo črn.“ In zapel je svojo pesmico miljenko:

Tam iz sela Izmajlova,
Tam iz grajskih krasnih vrtov
Svetel sokol je odletel.
Brž za njim mlad lovec jaha,
Rad privabil spet nazaj bi ga na roko.
Pa mu pravi svetli sokol:
Nisi znal ti v zlati kletki,
Nisi znal na desni roki
Me držati — zdaj letim na sinje morje
Ubili slehga labuda,
Kljuvat blagdega mesa.

XXVIII.

Pri gospodarjevih so obhajali zaroko. Lukaška je bil prijahal v vas, a ga ni bilo nič k Oleninu. Tudi Olenin ni šel na zaroko, h kateri ga je bil povabil praporščak. Bil je žalosten kakor še nikdar, odkar se je bil naselil v vasi.

Videl je, kako je Lukaška, praznično oblečen, prišel z materjo proti večeru h gospodarjevim, in mučila ga je misel, zakaj da je Lukaška tako mrzel proti njemu. Olenin se je zaprl v svojo sobo in začel pisati svoj dnevnik.

„Veliko sem premišljeval in zelo sem se izpremenil v tem poslednjem času,“ je pisal Olenin, „in sem prišel od tega, kar stojim zapisano v abecedniku. Da si srečen, treba samo eno: ljubiti, ljubiti s samozatajevanjem, ljubiti vseh in vse in razpresti

mitirani. Istodobno odstopi hrvatski minister Josipović, na čegar mesto stopi sedanji ban baron Rauch.

Poziv delegatom.

Predsednik hrvatsko-srbske delegacije v skupnem državnem zboru dr. Medaković je poslal vsem delegatom poziv, da so v ponedeljek 11. a najkasneje danes gotovo v Budimpešti.

Ogrska.

Iz govora posl. Hodža o ogrsko-hrvatskih odnosih.

Slovaški poslanec Hodža se je bil minole sobote v svojem proračunskem govoru dotaknil tudi odnosov med Ogrsko in Hrvatsko ter je tozadevno rekel: Velik greh je storil oni, ki je izzval današnjo borbo med Ogrsko in Hrvatsko. Znano je, da so se z reško resolucijo najpogostejše hrvatske stranke stavile na realno podlago, da skupno in pošteno delajo v prosvetah Ogrske in Hrvatske. To pomirjevalno roko je bilo treba pošteno vsprejeti. Hrvatske opozicijske stranke pričele so po oni pogodbi tudi pošteno z nami delati, a vi ste jim odgovorili s tem, da ste dirnili v to nagodbo. Sedaj vidite tudi sami posledice svoje nezvestobe. Onemu, ki nima poštenja in vere, ne pojde nikdar na roko pridobiti zase katerikoli naroda. Ako pogledate — je nadaljeval Hodža obrnjen proti Madjarom — s Trstom na most čez Rečino, morate jo od tod videti, da se tam vodi borba na življenje in smrt med dvema plemeni in dvema interesi. A vlic temu podpirate vi ono pleme, ki vam žuga, da vam vzame še to, kar se s pomočjo Hrvator imenuje vaše. Tako politiko vodite vi ne le nasproti Hrvatim, ampak tudi nasproti drugim narodnostim in nasproti vsem narodom, preko katerih vodi pot na Balkan.

Črnogora.

Temeljni kamen novega Bara.

Glasom vesti iz Cetinja so v nedeljo v navzočnosti kneza Nikole, članov knežje rodbine, diplomatov, ministrov in mnogoštevilnega naroda slovesno položili temeljni kamen za novo prestolnico v Baru. Knez je o tej priliki v svojem govoru naglašal, da polaga veliko važnost na razvoj Bara kakor trgovinskega in obrtnega središča. Rekel je, da se Rusija raduje na razvoju Črnogore, in ponjgovem mnenju car in Rusija nikdar ne pozabita Črnogore. Izrazil je tudi svoje prepričanje, da bo Črnogora še nadalje živala blagohotnost Avstro-Ogrske, ki je vedno povspesjevala gospodarski razvoj Črnogore. Nadalje je omenil tudi Italije, od koder so prišli kapitalisti, ki so podneli črnogorsko podjetnost in povspesili gospodarski napredek te jadranske obale. Slednjic je knez rekel, da bodo vse vlade, zastopane na tej slavnosti, gotovo podpirale novo industrijsko središče, ki se ustvarja v Baru.

Finančne reforme.

Črnogora je sklenila preosnovati svoje finance. V to svrhu je izbrala Miloja Z. Jovanovića, poročevalca v finančnem ministerstvu v Beogradu. O tem svojem sklepu je črnogorska vlada uradno obvestila srbsko vlado, proseč je, naj dovoli Jovanoviću dveletni dopust, koliko mu bo treba, da izvrši poverjeni mu posel.

Splošni štrajk na avstrijskih visokih šolah.

Nesrečna afera prof. Wahrunda še vedno po nepotrebnem straši. Pred vsem treba konstatirati, da se tu ne gre več za zadoščenje razžaljenemu verskemu čutu in za princip svobode uka na vseučiliščih, marveč edino le za afero političnega prestiža med klerikalnimi in liberalnimi strankami. Kdor seve največ trpi ob tem čarovniškem rajanju političnih strank okolo postojank moderne kulture, to so edino te-le same. Vseled pompozno vpriporjene akcije se strani klerikalnih strank in ob enem v strahu pred uporabo liberalnih strank se je vlada — po starem avstrijskem receptu — odločila za polovičarsko odredbo: Dovoljen je bil prof. Wahrundu nezaježen dopust, s čimur so faktično prekinjena njegova predavanja. Zlasti je studenstvo razburila oblika, kako je bil prof. Wahrmund poslan na dopust. Rektor ino-mostskega vseučilišča mu je namreč kratko malo izjavil, da nepojde-li prostovoljno na dopust, potem bo z najvišjim lastnoročnim pismom vpokojen. Ino-mostsko in tudi graško dijaštvo, je najodločneje protestiralo in zahtevalo do četrtka preklicanje kaznilne odredbe proti prof. Wahrmundu. Ako se temu ne usadosti, grozijo da dijaštvo vseh avstrijskih vseučilišč prične generalni štrajk. Dunajsko in praško dijaštvo simpatizirata s tem gibanjem. Zlasti važno je, da je tudi dijaštvo češkega vseučilišča pričelo pogajanja z nemškimi dijaštvom v svrhu skupnega nastopa. Rektor dunajske univerze je izdal razglas na dijaštvo, v katerem jih svari pred korakom, ki bi bil le v škodo dijaštva.

Kakor se zdi, pa tudi ne pride do štrajka, ker ni vse dijaštvo pripravljeno, izdati se nevarnemu riziku štrajka, pač pa pride do protestnih shodov na vseh vseučiliščih.

Drobne politične vesti.

Sandžatska železnica. — »Ag. Havas« poroča iz Soluna: Trije eskadroni kavalarije so odšli v Mitrovico, kjer bodo

opravljali službo varnosti. Tjakaj so odpotovali tudi inženirji, ki imajo trasirati železnico.

Ožje občinske volitve na Francoskem. V nedeljo so se na Francoskem vršile ožje občinske volitve. V Parizu je bilo na 25 ožjih volitvah izvoljenih sedem socialistov, trinajst radikalcev in pet nacionalistov. Novi občinski zastop bo sestavljen iz 21 socialistov, 22 radikalcev, 9 progresistov, 9 konservativcev in 19 nacionalistov. V pokrajinah so na mnogih krajih socialisti propadli.

Učenje jezikov v generalnem stabu. Od sedaj naprej bodo vsako leto trije častniki generalnega štaba komandirani na Dunaj, da se priučijo ruskemu, bolgarskemu, novogrskemu, alban-kemu jeziku. Na Dunaju bodo obiskovali tozadevne privatne tečaje, na zvršetku tečaja bodo morali polagati strog izpit. Razun tega nameravajo enega častnika generalnega štaba odposlati, da se priučijo japonskemu jeziku.

Dnevne vesti.

Umrl je v nedeljo po kratki bolezn mestni svetovalec in predsednik tržaške zdravniške zbornice dr. Josip Mazorana. Pokojnik je bil kakor zdravnik in hijegenist jako čislán.

Zdravniški kolegij mestne bolnišnice naznanja, da je v četrainjstvi svoji seji sklenil vdeležiti se pogreba in odkazal 200 K detinjski bolnišnici za ustanovitev postelje, ki naj nosi pokojnikovo ime.

Mili bratje Slovenci! V stolnem mestu Zagrebu se je ustanovilo »Slovensko društvo Lipa«. Namen »Slovenske Lipa« je, da se tukaj živeči Slovenci sestajemo, osebno spoznavamo, prirejamo društvene zabave in izlete, ter svoj ljubljani slovenski materni jezik med seboj govorimo in gojimo ter tako ostanemo zvesti sinovi svoje matere Slovenije. Glede na nevedeni društveni načrt, smatrala se je ustanovitev takega društva za potrebno, da se bratstvo med Hrvati v društvenem smislu tem bolj učvrsti in zunanji našim slovenskim bratom prči prilika, s svojimi prijatelji in znanci v bejem Zagrebu laglje najti se in tako vzajemno delati na uresničenje slovenskih idej in dosego obestranskih narodnostnih zahtev!

Dne 26. aprila izvolil se je novi odbor, ter je stopila »Slovenska Lipa« z današnjim dnem v delovanje, odbor pa se je naročilo vse potrebno ukreniti, da se »Slovenska Lipa« razširi ne le po celem Zagrebu, ampak tudi daleč med svoje brate Slovence! »Slovenska Lipa« je še mlado društvo, ter potrebuje krepih moči in podpirateljev, da se vzdrži, da bode kos svoji nalogi in bo zamogla stopiti skoro v vrsto vseh ostalih slovenskih društev! Treba je tedaj materialne pomoči, da se potrebo preskrbi in uredi društveno gibanje, posebno ker je arčna želja vseh tukajšnjih Slovencev, da bi se skoraj videli zbrane pod lastno slovensko trobojnico. Da se zamore vse doseči, prosí vdano podpisano društvo vse prijatelje, znance in mecene, ter ljubitelje napredka slovenskega jezika, da blagovolijo pristopiti »Slovenskemu društvu Lipa« kot podporni, izvršilni člani ali utemeljitelji, da se bode »Slovenska Lipa« čim prej razrastla in svoje delovanje razširila na vse strani. Vaak najmanjši dar za nabavo trobojnica sprejel se bode zahvalno in do brotnike v časopisih priobčevalo. Društveni doneski pa so sledeči: za podporne člane mesečno K 1.—50 vin., za izvršujoče člane mesečno K 1.—, za ustanovitelje enkrat za vselej K 50.—. Darovi in članarine naj se blagovolijo poslati na podpisano društvo. V nadi, da bode »Slovenska Lipa« dobila obilo dobrotnikov in prijateljev, se vljudno priporočamo njihovi naklonjenosti, ter beležimo z odličnim spoštovanjem

»Slovensko društvo Lipa«.

Šreiber, I. r.: tajnik.

Fran Samsa, I. r.: predsednik.

Zakaj ruski in ne srbo-hrvatski?

Mnogokedo je radoveden, zakaj da sem se v zadnji svoji notici izjavil proti temu, da bi se uvel med avstrijskimi Slovani srbsko-hrvatski, kakor oficijelni jezik. Rekel sem, da povem vzroke svojega naziranja in ero me:

Ne Srbi in ne Hrvatje ne bi bili zadovoljni s tem, da bi se vzelo srbo-hrvatski jezik in ga prelevilo v slovenski jezik, pač pa bi se ponovilo med Srbo-Hrvati ono grozno bratomorno sovraštvo, ki je prizadejalo toliko zla obema bratskima narodoma, dokler niso nastopili vsi trezni elementi ter naredili konec bratomornemu klanju.

Srbo-hrvatski ali hrvatsko-srbski jezik je eden in isti. Razlika je le v tem, da Srbi rabijo cirilico, Hrvatje pa latinico. Srbi ne bi za nobeno ceno opustili slovenskih pismen — cirilice, kakor ne bi Hrvatje opustili latinice.

Hrvatsko-srbsko vprašanje je tako delikatno, esobito, ko je med obema plemenoma še mnogo ljubele, da bi vsaka nepremišljena malenkost zopet zanesila bratomorni boj — česar se mora izogibati sleherni pravi Slovan. Jaz tu govorim le svoje mnenje in ne mislim na nikako polemiko, kar naj se blagohotno vzame na znanje. Zraven nevarnosti, da se ponovi srbo-hrvatsko sovraštvo, je še drugih potežkoč, ki bi se stavile na pot uveljenju, oziroma vsprejemu srbo-hrvatsčine za jezik avstrijskih Slovanov. Tudi Čehi, Poljaki in Malorasi ne bi kar tako na lahko vsprejeli drugega, pa bilo tudi najlepšega slovenskega jezika — za kakošnjega priznavam tudi jaz ravno srbo-hrvatski.

Za sedanje čase bo najboljšo, ako se Slovani sploh učimo razna naša narečja, a v prvi vrsti naj daja izgled slovenska inteligenca! Jaz naprimer sem naučil jugoslovanske jezike brez posebne potežkoče, a glavna pomoč pri tem mi je bil hrvatsko-slovenski rječnik, izdan svoječasnó po »Matici hrvatski«.

Kedor zasleduje razvijanje slovenskih jezikov, je opazil, da se čimbolj približujemo eden drugemu s tem, da izpuščamo tujke in jih nadomeščamo s slovenskimi besedami. Ako bo to slovensko delo napredovalo tudi v bodoče, kakor je dosedaj, pride čas, ko bo Slovan Slovana umel popolnoma in s tem bo ustvarjen slovenski jezik.

Ko sem že bil spisal te vrstice, ste objavili članek s šifro Dionis, ki se tudi stripija z nazori prof. Jirečka in dra. I. Š. v »Edinosti«, a se strinja tudi z mojimi izjavami, ker tudi on pravi: »Dnevno moremo opazovati, s kako trdovratnostjo se ljudje drže svojega jezika i t. d.« Dionis pa tudi piše hrvatsko-srbski — med tem, ko je gosp. dr. J. S. pisal srbo-hrvatski! To so malenkosti za onega, ki ne pozna občutljivosti nas Jugoslovanov — a jaz in cenjeni Dionis jo poznavam dobro! On piše: »Po mojem mnenju bi se Slovenci poprej poitalijancili ali penemčili, nego bi se med njimi razširil ruski jezik«. Jaz pa dostavljam: Po mojem mnenju trpimo vsi Jugoslovani na eni in isti bolezn in ne samo Slovenci, a edino zdravilo bo to, kar sem nasvetoval zgoraj: učenje in proučevanje vseh slovenskih narečij. Mene je strah, ko pomislim, kaj se je vse zagrešilo osobito med Srbo-hrvati in kaj se še danes zagreša med nami. Ta strah mi je bil v povod, da sem prijel za pero, osobito ker vem, da bi z malo iskrico lahko zanetil ponovne bratomorne boje. Da ne pišem morda iz nasprotstva do enega ali drugega bratskega naroda, mi je priča to, da imam prijateljev iz vseh slovenskih odlomkov in da sem človek, ki si ne želi drugega, nego da Slovan postane orjak, kakoršen bo — ako bo gojil slovensko bratoljubje in ako bo spoznaval — svoje sile! V tej ljubezni do Slovanstva in v skrbi za njega napredek, sem skušal opravičiti svoj nastop. Upam, da se me je razumelo. Ker pa je možno, da bi mi kedo podtikal postranske namene, moram še enkrat ponoviti glavne vzroke svojemu nastopu.

Ako bi rekli, da naj se vsprejme hrvatski jezik za podlago bodočega oficijelnega jezika avstrijskih Slovanov — bi Srbi to odločno odklonili skliceraje se na svojo zgodovino. Ako bi pa rekli, da bode srbski jezik slovenski jezik, bi se Hrvatje postavili po robu — in prišlo bi do česar ne sme več priti!

Tudi Slovenci imamo med sabo izobraženih elementov, ki nočejo ničesar slišati o srbo-hrvatskem jeziku in tako imajo tudi ostali odlomki med sabo ljudi, ki bi nasprotovali vsakemu jeziku, ki ni njih lastni. Da se izognemo vsem možnim neprilikam, opustimo za sedaj določanje oficijelnih jezikov in delajmo na to, da se slovenska ideja in navzkrižno poznavanje slovenskih narečij bolj razširita! In ko bo jabelko zrelo — pade samo z drevesa.

Cirilovec.

Poveljnik vojne mornarice admiral grof Montecuccoli je dospel v nedeljo zvečer z Reke v naše mesto. Včeraj dopoludne si je ogledal v ladjedelnici S. Marco vojne ladje, ki jih tamkaj gradijo. Grof Montecuccoli se je sinoči vrnil na Dunaj.

Odlikovanje. Cesar je podelil stabnemu zdravniku vojne mornarice v pokoju dr. Mihaelu Braunu red železne krone III. razreda. Dr. Braun je bival dolgo let v Trstu, preden se je preselil na Dunaj.

Natečaj. Pri c. kr. p. štem in brzojavnem ravnatelstvu v Trstu je podeliti več mest stavbenih pomočnikov. Pogoji za vsprejem so: 1.) starost med 16 in 35 leti; 2.) avstrijsko državljanstvo; 3.) politična in moralna neomadeževanost; 4.) fizična sposobnost; 5.) z dobrim vspehom dovršena šola za delovodje (obrtna šola) stavbenoobrtno ali mehanične (elektrotehnične) smeri. Prosilci, kateri zamorejo dokazati daljše delovanje v kaki stavbeni obrti ali elektrotehničnem podjetju, uživajo prednost. Želi se znanja deželnih jezikov. Stavbeni pomočniki dobe takoj po vstopu dnevno 3 kron — poleg drugih izvanrednih dohodkov. Po prestanih tozadevnih skušnjah imenuje se stavbeni pomočnik poštini oficijanti, pustivši jih v stavbeni službi. Pravilno opremljena prošnje je vložiti do konca majnika 1908. na c. kr. poštem in brzojavnem ravnatelstvu v Trstu. Od c. kr. poštnega in brzojavnega ravnatelstva.

Sestanek vpokojencev državnih služb v soboto je bil mnogoštevilno obiskan. Podpisalo se je dotično spomenico za povišanje pokojnine onim, ki so bili vpokojeni po starem zakonu. Odbor pozirje vse interese, ki še niso podpisali spomenice, naj se požurijo. Storiťo to lahko tekem osmih dni v ulici Stadion št. 19 v prostorih »Bratnega in podpornega društva« in v ulici Molin piccolo št. 14 v tobakarni g. Staniča. Tudi vpokojenci po deželi pozivlja odbor na zbiranje podpisov.

Zahvala. Po prelepem vspehu prvega slovenskega kolesarskega sestanka, ki se je vršil v Nabrežini dne 10. t. m., si združena odbora kolesarskih društev »Gorica« iz Gorice in »Balkan« iz Trsta štejeta v dožnost izreči najpriščneje zahvalo alavnemu občinstvu, ki se je tako mnogoštevilno odzvalo našemu vabilu.

Iskreno zahvalo pevcem in pevkinjam »Lirije« iz Trsta in »Nabrežine« iz Nabrežine, kakor tudi slov. pipčarskemu klubu za blagohotno sodelovanje na naši zabavi. Hvala bodi tudi gosp. Nemcu, ki nam je za ta dan prepustil vrt in razsvetljavo brezplačno. Konečno se zahvaljujemo tudi godbenemu društvu za marljivo sviranje ter priporočamo isto najtopljše bratskim društvom.

S kolesarskim »Zdravom!« kličeta: »Nasvidenje dne 8. junija na I. narodno dirko v Gorici«.

Združena odbora.

En dan v naravi. Shod N. D. O. v Rihembergu. Minolo nedeljo smo go popihali s prvim vlakom preko Opčin. Izletniki, ki so se nam pridružili v Rocolu so nam tožili, da uradnik, ki izdaja na tej postaji vozne liste, ne razume besede slovenski! Je li to mogoče?

V Štanjelu smo zapustili okajeno železniško vozovje in jo vdarili po stezah proti Šmarjam. Ob vzhodu štanjelskega hriba smo videli precej visok dimnik in moderno zgrajeno poslopje, v katerem je baje stroj za dviganje vode. Edini uapis, ki smo ga mi opazili, sestoji iz: »Achtung vor dem Hund (!!)« in to na mestu kjer morda še nikdar nemška noga ni stopila! Prvo mesto je torej za Nemce, drugo za domačine Slovence in tretje za Lahe!

Po romantično divni dolini med zelenjem in cvetjem, smo prispeli v Šmarje, kjer nas je vrli krčmar in trgovec Stubeli pogostil s pristnim vipavcem in domačo avinjetino.

Tu smo se razšli in moja malenkost jo je ubrala preko Svinnega na Brje pri Rihemberku, kjer smo se imeli prav dobro Poslovivši se od dragih prijateljev Brejcev, sem jo vsekaj v Rihemberku, kjer se je vršil pripravljani shod za ustanovitev podružnice N. D. O. Shoda ki se je vršil, kakor je bilo objavljeno v »Edinosti«, na dvorščici »Governa«, so se udeležili vsi službe prosti železničarji od blizo in daleč, a bilo je navzočih tudi mnogo kmetijskih delavcev in posestnikov. Shod je otvoril tovariš dr. J. Mandić, zahvalivši se za mnogo-brojni obisk. Govornik, ki je bil ob enem predsednik shoda, je v lepem govoru tolmачil namen in pomen N. D. O., za kar je žel splošno pohvalo. Za predsednikom se je pri-glasil k besedi tovariš Cigoj ki je govoril približno tako le:

»Nastopili so resni časi za delavca in kmeta in sreča je, da sta se ta dva sloja pravočasno vzbudila ter se hočeta organizirati v obrambo svojih stanovskih in narodnih pravic. Socijalni demokrati so do sedaj vpo-števali slovenskega delavca le za to, ker je hodil po kostanj žerjavico za druga, orugače je bil in je socialistom slovenski delavec le privesek.

Mi nimamo namena hujskati, toda kar se dela v Trstu in drugod z našim delavcem, nas ne more pustiti kladnokrvne. Povsodi se zapostavlja domačina Slovenca in kjer bi imel služiti kruha naš človek, se nastavlja tujce. To ni internacionalno, ako se zapostavlja domačina pred tujcem in ako moramo mi gladni gledati, kako nam tujec jemlje kruh izpred ust. Da se postavimo v bran tem in drugim neprilikam je naša dolžnost, da se tesno združimo v N. D. O., ki nas edina more in hoče braniti«.

Izjavljaja tov. Cigoja so bila vsprejeta z občo pohvalo. Tovariš Bizjak je primerjal kmeta z delavcem ter konstatiral, da je mali in srednji kmet mnogo na slabšem od delavca. Delavec je sicer trpin a ima to dobro, da nekoliko bo zaslužil, med t.m. ko kmet čisto dela in se trudi zastoj — ker mu elementarne sile poberejo mnogo, ako ne vse, kar bi mu moralo biti v nagrado za njega tudapolno delo. O delavcih na progah, je govornik podal sliko iz katere posnemamo, da so ti pravi trpini. V Trstu morajo za 3 K delati 11 ur, med, ko imajo na Gorškem eno uro manj dela, za katero se jim plačuje le okolo 2 kroni na dan. Gospoda trde, da je na deželi življenje bolj ceno, govornik in zborovalci pa konstatirajo, da je na deželi vse dražje nego v mestu. N. D. O. stori vse mogoče, da se te in druge krivice odpravijo, a dolžnost slov. delavstva, je da podpira to našo narodno gospodarsko napravo. Govornik je v daljšem govoru podal več dokazov o ne-sposobnosti socijalne demokracije. Nastopil je še eden tržaških organ. delavec, na kar je predsednik dr. Mandić zaključil zborovanje. Začasní odbor 5 članov, ki se ga je izvolilo na shodu ima skrbeti, da se čim prej skliče ustanovni shod.

Po shodu smo se v družbi delavcev lepo zabavali. Pred odhodom smo se ustavili pri vrlem Franu Pavlica kjer smo slišali domači mešani pevski zbor, ki dasi mlad, poje krasno. Bilo je tudi napitnic in bratskih prigovorov. Bil je z eno besedo lep dan — v naravi.

Brejski.

Prihod izseljencev iz Amerike. Včeraj ob 9.30 je prišel v naše pristanišče nov parnik Avstrijske paroplovne družbe, 3330 ton, na potu iz New-Yorka. Tam je vkrcal 470 pasažirov, od katerih se je 255 izkrcalo v Napolju, a drugi v Trstu. 175 ogrskih podanikov je odšlo z železnico na Reko.

Tržaška mala kronika.

Nevarnost slabo zgrajenih stavbenih odrov. Te dni se je ob hiši št. 20. v ulici Acquedotto nahajal oder za stavbeni dela, ki je segal do prvega nadstropja. Včeraj popoldne, ko so zidarji delali, se je velik tram odtrgal z odra in telebnil na ulico z

velikanskim ropotom. Ravno v istem trenutku sta šli mimo hiše dve deklici okoli desetih let; sreča je hotela, da je tram švignil le tik mimo obeh deklic, ker sicer bi kronika za beležila grozno nesrečo. Rešili ste se le za las, kajti eni deklici, Erminiji Cosutta, je žebelj, ki je moel iz trama, rztgrgal predpasnik. Obe deklici sta od strahu obledeli ko smrt.

Tatovi v mesnici. Mesni, ne pa mastni plen. Ko je včeraj zjutraj mesar g. Fran Furgerh odpiral svojo mesnico v ul. del Solitario št. 7, je doživel neprijetno presenečenje. Žabnica na oknu prodajalnice je bila odžagana in okuici ste bili le priprti. Prepričan, da so gospoda tatovi napravili ponoči obisk njegovi mesnici, je g. Furgerh odpiral vrata in hitro z očmi pregledal sledove obiska. Zapazil je najprej, na mesto krasne „zadnje četrti“, ki jo je pustil prejšnji večer na kljuki, golo kost, kakor da bi jo ogledale zveri. Zmanjkalo jo še po en komad jeter in obisti in še nekoliko kosov, ki so jih tatovi položili v predpasnik, katerega so tudi vkradli.

Denarja niso odvezli ničesar, jednostavno ker ga ni bilo. Gospodar ga namreč vedno jemlje seboj na dom. Zato je bil mesni plen precej — malo masten.

Smešnica. Odpuščeni kaznjeneec. Ravnatelj: Zapustiti morate naš zavod s trdim sklepom, da se nikdar več ne povrnate. — Kaznjeneec: Trden sklep sem že napravil, gospod ravnatelj — samo da me zopet ne zasajo.

Koledar in vreme. — Danes: Pankracij muč. — Jutri: Servacij muč. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 25° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vemenska napoved za Trst. Oblačno, spremenljivo. Izmerni vetrovi. Izmerna vročina. Tendence za nevihte.

Društvene vesti.

Dramatična šola. Vsi oni, ki so se vpisali v dramatično šolo, so vabljeni, da pridejo dne 7. uri in pol v prostore dramatične šole, kjer bo predaval intendant g. Knaflič.

„Učiteljsko društvo za Trst in okolico“ naznanja gg. pevkam in pevcem, da pavske vaje ne bo do obveščanja na tem mestu.

Slov. skad. društvo „Adrija“ v Pragi priredi dne 12. maja ob 8. uri zvečer v Narodnem domu (soba št. 1.) na Kraljevih Vinogradih svoj drugi redni občni zbor. Gostje, prijatelji društva, dobrodošli.

Gospodje odborniki „Delavskega podpornega društva“ so uljudno vabljeni, da se vdeležijo prve odborove seje dne 14. maja ob 8. uri zvečer, na kateri se sestavi novo izvršilni odbor.

Veliko vrtno veselico s petjem, igro, godbo, šalivo pošto, tombolo in plesom priredi „Sv. Jakobska Čitalnica“ v nedeljo 17. t. m. na v. t. „Kons. društva“ pri sv. Jakobu. Bogati vsopred vsebuje med drugim dva velika zbora s premijiranjem orkestra, ki sta bila proizvajana na lanskem koncertu. Proizvajal se bo tudi veliki mešani zbor „Mladi mornar“. Društveni diletantje uprizore krasno veseligrso „Lokavi snubač“ s petjem. Sploh se „Čitalnica“ trudi, da priredi sl. občinstvu čim več mogoče zabave in razvedrila; zato se upravičeno nadeja obilne vdeležbe.

Darovi.

V počestitev spomina pokojnega gosp. Aladžarja Margreiter, mesto venca na krsto, darovali sože ski podružnici sv. Cirila in Metoda: Karla Margreiter Kron 30.— Ivan in Milka K 40.—; moški podružnici sv. Cir. in Met. bratrance Janko, Stanko, Ljudevit in Vlado Kron 40.—

Denar hrani uprava.

6 Škedenjskih planincev nabralo na vrhu Slavnika K 3. Za Škedenjsko podružnico sv. Cir. in Metoda g. Sancin Tomaž trgovec dal še 1 krono.

Nar. delav. organizacija

Sestanek zasebnih težakov.

Ker se vsled predavanja v Narodnem domu v nedeljo jutro ni vršil sestanek zasebnih težakov v prostorih N. D. O. je isti premeščen na četrtek (14. t. m.) ob 8 uri zv.

Radi važnosti predmeta pričakovati je, da bodo se vsi poslabno težaki istega vdeležili.

Vesti iz Goriške.

Košarsko šolo namerna ustanoviti vlada v Sovodnjah. V to svrha je bil v nedeljo v Sovodnjah ravnatelj državnih šol za pletarstvo na Dunaju Funke.

Tekoč stroj je prijel za prste 29 letno delavko Marijo Bratašević v tovarni v Ajdovščini. V goriški bolnišnici so ji odrezali dva prsta.

Vesti iz Istre.

Toča je te dni napravila mnogo škode po večem delu balse občine.

Dva dečka utonila v osapski reki. Dva dečka iz Prebena pri Dolini, imenom Jakob Prašel Ivanov, star okoli 15 let, in Josip Prašel Josipov, star okoli 14, let, sta šla v soboto dne 9. t. m. iz svojih bližnjih njiv, ko je bila ura počitka, kopat se v osapsko reko, katera se izliva od osapske jame po nžavi v morje. Ravno na meji med Opom in Prebenegom, kjer voda v t. zv. Viru dosega globočino dveh metrov, sta se dečka slekla in pustivši obleko zunaj na na-

sipu skočila naravnost v vodo. Ljudje, ki so kmalu šli mimo, so zapaili obleke na suhem, plavačev pa nikjer. V strahu, da se je pripetila kakšna nesreča, poklicali so druge ljudi prihitela je tudi mati Josipova. Na enkrat obupen krik in srce trgajoči klic: „Otrok moj, otrok moj!“ Na dnu reke je nesrečna mati zapazila truplo obeh dečkov. Utonila sta, ker ju je brzkonje v prehladni vodi prijel krč in potisnil na dno reke, kjer sta ostala do 5. ure popoldne. Jakobov oče in še drugi možje so izrekli vtopljenca na suho iz vode. Orožnik, ki je prišel iz Boljunca, je zspovedal prenesti trupli domov v Prebeneg.

Grozna nesreča je napravila globok vtis na vse vaščane.

Shod istrskih užitinskih uradnikov v Poreču. Minoli petek se je v Poreču vršil shod uradnikov in uslužbencev pri istrskih užitinskih uradih. Namen shoda, na katerem so participirali uradniki obeh narodnosti, je bila organizacija te kategorije privatnih uradnikov, zlasti pa vsem skupna skrb pred bližjo bodočnostjo. Kakor se je namreč razvidelo zlasti na nedavnih anketah centralne vlade v svrha sanacije deželnih financ, ima vlada namen prevzeti iztirjevanje užitinskih davkov v lastno režijo. Na ta način pa bi se nahajali vsi uradniki in uslužbenci užitinskih uprav, ki jih imajo v zakupu privatniki ali pa konsorciji krčmarjev, — kar na enkrat na cesti brez kruha, pa večinoma tudi brez možnosti, prekrbeti si druge preživite, kajti so svojo življensko karijero napravili v užitinski službi.

Predsednik shoda g. Peter Brunetti, eden izmed najstarejših istrskih užitinskih uradnikov, je dal izraza temu obupnemu položaju. Tudi drugi govorniki zlasti g. Sarauz iz Pule in g. Fran Hlača, ravnatelj užitniške uprave v Peli, so poudarjali potrebo skupne nastopa, da se pride v okoliščinih odredbam vlade. Zlasti poslednji je omenil, da užitinski uradniki delujejo tudi v interesu erarja. Vlada torej ne more istim reči: „Napravili ste svojo dolžnost, sedaj idite z bogom!“ marveč je njena dolžnost, da zagotovi ekzistenco užitinskih uradnikov. Sprejeta je bila na to spomenica, kojo se predloži finančnemu ravnateljstvu. Spomenica se zavzema za vzdrževanje status quo glede iztirjevanja užitinskih davkov, vsekakor pa hoče vladi predložiti obupni položaj užitinskih uradnikov.

Izvoljen je bil tudi pripravljalni odbor za ustanovitev organizacije užitinskih uradnikov. V odbor so bili izvoljeni gg. Bibulič, Hlača, Sarauz, Sbisa, Vecchiato, Volker in Zangrando.

Vesti iz Kranjske.

Ljudsko gibanje y postojnskem okraju. V političnem okraju postojnskem z 41.912 prebivalci je bilo v prvem četrtletju

Javna zahvala.

V noči od velikega petka na soboto je požar večim delom uničil mojo zalogo vina, vinske posode in kletne oprave, za katere predmete sem bil proti požaru zavarovan pri slavni zavarovalni zadrugi „CROATIA“ v Zagrebu, odnosno nje podružnici v Trstu.

Dolžnost me veže, da se za točno in kulantno cenitev ter hitro izplačilo odškodnine v znesku 2000 kron tem potom slavni zavarovalni zadrugi „CROATIA“ javno zahvalim in ta zavod slehernemu gospodarju najtopleje priporočim.

DORNBURG, 9. maja 1908.

Ivan Doplihar
posestnik, podjetnik in gostilničar.

Okrajna posojilnica v Komnu

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil

dne 20. maja t. l. ob 4. uri popoldne

DNEVNI RED:

1. Odobritev računa za leto 1907.
2. Volitev načelstva.
3. Volitev nadzorstva.
4. Morebitnosti.

OPAZKA: Ako ne bo občni zbor sklepčen prvič, vrši se bo isti dan z istim dnevnim redom drugi občni zbor ne glede na število došlih.

Načelstvo.

Giacomo Pellegrina ::

Zavod za nikelovanje

Trst, ul. Stadion 10 (dvorišče)

Pozlačenje in posrebrnenje cerkvenih predmetov, svečnikov, poprave umetniških predmetov in potrebščin za dela iz žolte med.

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva

- navadne do najfineje vrste po najnižjih cenah. -

Peter Jeraj

TRST, ulica Vincenzo Bellini št. 13

ter vogal ulice sv. Katarina.

Opr. št. E VIII 4266/7.

6.

OGLAS.

Dne 25. m. ja 1908 ob 10. uri dopoldne se bode vršila dražba imovinske pravice do izvrševanja obrti prodajalnice kave v prostorih tukajšnje c. kr. okrajne sodnije za civ. stvari v sobi št. 40 (Via Sanità št. 19 I. nadst.)

Dražbeni pogoji se lahko pregledajo v sobi št. 42 tukajšnje c. k. okrajne sodnije.

Od c. k. okrajne sodnije za civ. stvari

odd. XIII. Trst, 6. maja 1908.

Prodajalnica švicarskih ur JOSIP OPPENHEIM

urar in izdelovatelj časomerjev.

TRST — CORSO št. 5 — TRST

blizu knjigarne Vram

Bogata izbira zlatih, srebrnih in kovina-

stih ur.

Stenske ure z modernim zvonilom.

Prstani, uhani, verižice i. t. d.

po zmernih cenah.

Popravljanje se izvršuje po dogovornih cenah in z garancijo.

SUKNA
in modno blago
za obleke
priporoča firma
Karel Kocian
tvornica za sukno
v Humpolcu
na Češkem.
TVORNIŠKE CENE. VZORCI FRANKO.

Pohištvo

solidno in elegantno

po zmernih cenah

Rafaele Italia

TRST — Via Malcantón 7

Prodajo se plodonosna jajca ::

(za podlaganje) velikih kokoši, ukusnega mesa ter dobrih nosilk.

Na razpolago so sledeče pasme:

Plymouth, Roks eueoli, Arpingston Fulvae, lele Wyandottes, jerebičaste, zlatorumene in srebraste.

Naslov pove „Inseratni oddelek Edinosti“ pod št. 637

:::: V pekarni in sladčičarni ::::

VINKO SKERK, Trst via Acquedotto 15

in v podružnici via Miramar 9 se dobi vedno svež kruh, najfinejšo moko, čokolade fina dezertna vina v buteljkah, raznovrstne biškote, tudi za čaj. Sprejme se naročila za torte, in krokante. — SPECIJALITETA: PUSTNI KROFI.

TOVARNA POHIŠTVA

Aleksand. Levi Minzi

Trst — ulica della Esae št. 46.

Zaloge:

Piazza Rosario št. 1.

Ulica Lazzaretto vecchio št. 36.

Trajna zaloga pohištva:

ulica della Sanità št. 14.

Pisarna:

ulica Lazzaretto vecchio št. 36.

Katalogi, načrti in proračuni na zahtevo.

Telefon: 6-70; 16-58. (Za informacije vprašati 6-70).

Denarna posojila

v vsakem znesku, proti jam-

stvu, zamorejo dobiti osebe vsakega sloja te-

liko na osebni kolikor na hipotekarni kredit,

pod ugodnimi povračili. Hipotekarna posojila,

v vsakem znesku se dajejo po želji strank

proti primernim obrestim oziroma proti amer-

tizaciji. Obrniti se je na JOSIPA ZIDARJA

ulica della Caserma št. 14, I. nadst.

od 9.—12. predpol. in od 3.—6. popoldne.

Zaloga vina

TRST, ulica Chiozza št. 17

ISTRSKI TERAN

za dom (ne manj od 5 litrov)

po 56 stotink liter.

Za krčmarje in gostilničarje po dogovor. cenah.

NB. Sprejem pošiljate v tranzitu za

celo monarhijo in v vsaki množini

SIMON PAVLINOVIC.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

= vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Cermák in G. Juscher

TRST

ulica della Caserma št. 13, II. nadst.

Širite EDINOST

Hotel Balkan 70 sob, elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Cene zmerno. Počkaj & Kögl. **Hotel Balkan**